

Зведені дані щодо випадків побічних реакцій після застосування вакцин та туберкуліну за IV квартал 2020 року

УПРАВЛІННЯ ФАРМАКОНАГЛЯДУ

Зведені дані про випадки побічних реакцій (далі - ПР) після застосування вакцин та туберкуліну за IV квартал 2020 року узагальнено Управлінням фармаконагляду Державного експертного центру МОЗ України на підставі отриманої інформації з 24 областей України та міста Києва.

Відповідно до класифікації несприятливих подій після імунізації (далі - НППІ), клінічні прояви ПР, що зазначені у Додатку 1, пов'язані з властивостями вакцин та туберкуліну внаслідок дії активних компонентів та/або допоміжних речовин у їх складі. У зведених даних надана інформація про 4 випадків НППІ при застосуванні вакцини АКДП та два випадки при застосуванні вакцини АКДП-Хіб-гепВ, що за класифікацією НППІ відносяться до програмних помилок та пов'язані з невідповідним використанням вакцини згідно з інструкцією для медичного застосування. Спостерігається значне зменшення кількості програмних помилок у порівнянні з аналогічним звітним періодом 2019 року, коли було зафіксовано 13 випадків післяін'єкційних абсцесів при використанні вакцини АКДП.

Для попередження післяін'єкційних абсцесів слід зважати на те, що вакцина АКДП застосовується з мультидозового флакону. За вимогами інструкції для медичного застосування флакон потрібно ретельно струшувати перед використанням, та дотримуватися внутрішньом'язового шляху введення вакцини.

Необхідно також пам'ятати про дотримання вимог щодо використання відкритих мультидозових флаконів, що ґрунтуються на рекомендаціях ВООЗ (Директива ВООЗ: використання мультидозових флаконів з вакциною після відкриття, WHO/IVB/14/07), а саме:

після відкриття, мультидозові флакони слід зберігати при температурі від 2°C до 8°C

- відкриті мультидозові флакони з вакциною АКДП можна зберігати та використовувати протягом 28 днів після відкриття, якщо вакцина відповідає чотирьом наступним критеріям:

1. вакцина прекваліфікована ВООЗ

2. вакцина дозволена для використання протягом 28 днів після відкриття флакону, як це визначено ВООЗ

3. термін придатності не закінчився

4. флакони з вакциною зберігалися та будуть зберігатися при температурі, що рекомендована ВООЗ або виробником; крім того індикатор на флаконі, якщо наявний, є видимим на етикетці флакону і не вказує на перехід межі придатності, вакцина не була знищена заморожуванням.

Важливим моментом у використанні відкритих мультидозових флаконів є обов'язковий запис на флаконі дати відкриття флакону, що у подальшому буде зберігатися для наступних вакцинальних сесій.

Слід зазначити, що за звітний період зменшилась кількість проведених щеплень вакцинами Календаря профілактичних щеплень у порівнянні з аналогічним звітним періодом 2019 року, а саме при застосуванні:

- Вакцини АКДП на 158633
- вакцини КПК - 65932,
- вакцини БЦЖ - 9660,
- вакцини гепатиту В - 58891,
- вакцини НІВ - 11470,
- вакцини ІПВ - 31507,
- Туберкулін - 226872.

Інформація щодо частоти проявів ПР після застосування вакцин, туберкуліну за IV квартал 2020 року з урахуванням типу вакцин, туберкуліну та кількості імунізованих осіб представлена нижчі на слайдах

Назва препарату	Кількість імунізованих осіб	Кількість ПР		
		Місцеві	Загальні	Інші ПР
		%	%	%
НІВ	130232	0,042%	0,018%	0,000%
АаКДП (зменшений вміст)	2864	0,000%	0,000%	0,000%
АаКДП (зменшений вміст)-ІПВ	317	0,000%	0,000%	0,000%
АДП	95901	0,595%	0,156%	0,006%
АДП-М	407423	0,505%	0,113%	0,001%
АКадП	14709	0,040%	0,074%	0,000%
АКадП-ІПВ	17626	0,022%	0,022%	0,000%
АКадП-ІПВ-НІВ	20481	0,004%	0,000%	0,000%
АКадП-ІПВ-НІВ-гепВ	23814	0,058%	0,062%	0,008%
АКДП	116158	1,975%	1,206%	0,147%
Антирабічний імуноглобулін	232	0,000%	0,000%	0,000%
АП	1981	0,000%	0,000%	0,000%
БЦЖ	71665	0,000%	0,000%	0,000%
Вакцина проти вітряної віспи	1383	0,000%	0,000%	0,000%
Вакцина проти гепатиту А	129	0,000%	0,000%	0,000%

Назва препарату	Кількість імунізованих осіб	Кількість ПР		
		Місцеві	Загальні	Інші ПР
		%	%	%
Вакцина проти гепатиту В (діти)	178382	0,112%	0,038%	0,001%
Вакцина проти гепатиту В (дорослі)	10532	0,294%	0,118%	0,019%
Вакцина проти гепатиту А і В	32	0,000%	0,000%	0,000%
Вакцина проти грипу	73169	0,017%	0,001%	0,002%
Вакцина проти жовтої лихоманки	27	0,000%	0,000%	0,000%
Вакцина проти папіломавірусу	494	0,343%	0,114%	0,000%
Вакцина проти ротавірусу	3980	0,000%	0,000%	0,000%
Вакцина проти сказу	14095	2,335%	0,255%	0,000%
IПВ	131074	0,029%	0,045%	0,000%
КПК	154810	0,313%	0,080%	0,001%
Менінгококова вакцина	276	0,000%	0,000%	0,000%
ОПВ	295621	0,000%	0,001%	0,000%
Пневмококова вакцина	4788	0,020%	0,020%	0,000%
АКДП-НІВ-геп В	50670	2,160%	1,812%	0,171%
Туберкулін	255439	0,000%	0,000%	0,000%

За звітний період клінічні прояви ПР за частотою виникнення відносилися від дуже рідкісних 0,001% до частих 2,335%. Характер або тяжкість проявів узгоджувалися з наявною інформацією про вакцини та туберкулін, що зазначена в інструкції для медичного застосування та/або переліку клінічних проявів ПР після застосування вакцин, туберкуліну, відповідно до Додатку 3 Порядку здійснення фармаконагляду, затверженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 27 грудня 2006 року № 898, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29 січня 2007 року за №73/13340 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 26 вересня 2016 року № 996).

Прояви ПР у місці введення супроводжувались болем, гіперемією, набряком та/або інфільтратом, у переважної більшості випадків загальні прояви ПР проявлялись підвищеннем температури тіла. Стосовно інших ПР необхідно зазначити, що спостерігались поодинокі клінічні прояви алергічних реакцій.

За звітний період профіль безпеки для кожного типу вакцин, туберкуліну є прийнятним.